

Styrelsen	2026-02-13
Handling nr	5
Handläggare	Jonas Kjernald
Daterad	2026-02-12
Reviderad	
Sekretess	2026-02-12
Sekretess hävd	2026-03-09

**Till
Styrelsen för Västtrafik AB**

SEKRETESS – Utköp bussfordon

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av nedanstående föreslås styrelsen besluta

att ge VD i uppdrag att genomföra investering av 42 bussfordon motsvarande total kostnad om 105 mnkr inom verksamhetsstyrd ram,

att detta gäller under förutsättning att regionstyrelsen tillstyrker beslutet.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Anna Johansson

BESLUTSPROCESS

På grund av ärendets karaktär har det hanterats av särskild styrgrupp inom Västtrafik. I samråd med regionledningen har det parallellt beslutats att hanteringen av investeringen kan hanteras i en särskild ordning.

Det innebär att Västtrafiks styrelse fattar beslut om investeringen inom verksamhetsstyrd ram på ett extrainsatt möte 2026-02-13. Regionstyrelsen skall sedan fatta beslut om att godkänna investeringen på ett extrainsatt möte 2026-02-17.

BAKGRUND

Ett trafikföretag som bedriver trafik idag har informerat Västtrafik om att de är på obestånd och att de inom kort kommer att ansöka om konkurs. Trafikföretaget bedriver trafiken i Stenungsund inklusive öppen skoltrafik som upphandlats på uppdrag av Stenungsunds kommun. Avtalet omsätter 51 mnkr och omfattar 772 000 resor (2025).

Trafikavtalet:

- startade augusti 2023 och löper till och med juni 2033.
- innehåller 42 fordon som idag är 2-3 år gamla och har en bedömd återstående teknisk livslängd på ca 10 år.

Västtrafik ansvarar för upphandling och samordning av kollektivtrafiken i Västra Götaland. I lagen (2010:1065) om kollektivtrafik (kollektivtrafiklagen) finns bestämmelser om kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten, spårväg och tunnelbana. Lagen bygger på EU:s kollektivtrafikförordning ((EG) nr 1370/2007). Bestämmelserna om upphandling av kollektivtrafik återfinns i 4 a kap. kollektivtrafiklagen. För upphandling av kollektivtrafik med buss eller spårvagn ska bestämmelserna i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna tillämpas.

Upphandling och utförande av kollektivtrafik utgör samhällsviktig verksamhet, vilket innebär att det finns ett allmänintresse av att trafiken bedrivs utan störningar. Vid oförutsebara händelser, där det inte finns tid att genomföra en konkurrensutsatt upphandling i enlighet med gällande lagstiftning och som medför risk för att trafiken inte kan upprätthållas, kan tillfälliga åtgärder eller alternativa lösningar bli aktuella. I sådana situationer kan det finnas skäl att frångå huvudregeln om att all anskaffning ska upphandlas. Det kan då vara motiverat att med stöd av undantagen för synnerlig brådskande eller synnerliga skäl ingå tillfälliga avtal med annan leverantör för att säkerställa att trafiken upprätthålls tills dess att en ny konkurrensutsatt upphandling kan genomföras. Eftersom det är Västtrafik som ansvarar för att kollektivtrafiken bedrivs på ett tillfredsställande sätt, ligger det på Västtrafik att bedöma när sådana tillfälliga åtgärder kan vara aktuella.

Västtrafik har inlett en planering för att direktupphandla trafiken så att trafiken skall kunna fortsätta med så liten påverkan på trafikåtagandet som möjligt. Ett

direktupphandlat avtal, så kallat nödavtal, bedöms bara kunna tecknas under 3,5 år. Under samma tid kommer trafiken handlas upp i en ordinarie upphandlingsprocess för trafikstart juni 2029.

Västtrafik bedömer att en central förutsättning för att kunna teckna ett direktupphandlat trafikavtal med kort löptid, och därmed säkerställa trafiken, är att säkerställa tillgång till fordon och depå. Den rådigheten planeras skapas genom att Västtrafik förvärvar fordonen till marknadspris samt tecknar ett hyresavtal för depån. Detta gör att Västtrafik kommer säkerställa rådigheten över fordon och depå såväl i det tillfälliga direktupphandlade avtalet som i den kommande ordinarie trafikupphandlingen.

ÄRENDEGENOMGÅNG

Med anledning av ovanstående kommer Västtrafik förhandla fram villkor för ett förvärv av de fordon som ingår i berört trafikavtal. Efter övertagandet kommer fordonen upplåtas utan ersättning till det tillfälliga trafikavtal som tecknas för att säkerställa trafiken, samt till det efterföljande trafikavtalet med planerad trafikstart 2029.

Villkoren innebär att fordonen kommer förvärvas till marknadspris. Bedömning av marknadspris ligger delvis i förhandlingen och är därmed inte helt fastslaget. Beslutsbeloppet 105 mnkr är en övre gräns för var beloppet kan hamna.

Beslut om och tecknande av hyresavtal för depå och andra frågor kopplat övertagandet kommer hanteras i eget beslut i Västtrafiks styrelse samt i ordinarie verksamhet.

EKONOMISK ANALYS

Överlåtelseavtalet innebär att Västtrafik förvärvar, genom köp, 42 bussfordon för högst 105 mnkr.

Avskrivningstiden uppgår till 7–8 år, vilket är i enlighet med Västtrafiks principer för avskrivning av bussfordon vilket bedöms motsvara den ekonomiska livslängden.

Fordonen kommer upplåtas utan kostnad i såväl det tillfälliga direktupphandlade avtalet som i det kommande trafikavtalet som startar juni 2029.

Påverkan på driftskostnaderna i form av avskrivning och ränta kommer kompenseras av att kostnaden för trafikavtalen bedöms bli i motsvarande grad lägre.

ÖVERVÄGANDEN

Det har övervägts vad det skulle innebära att direktupphandlingen också skall avse fordon och depå för verksamheten, det vill säga att det tillträdande trafikföretaget själva skall säkerställa fordonen och depå. Detta har bedömts både bli mer kostsamt för Västtrafik och innebära en ökad ledtid och därmed en ökad risk i övergången till nytt direktupphandlat avtal.

//